

IRODALOM A KÖZÖSSÉGI OLDALON: ÉRTÉKMENTÉS ÉS -FELMUTATÁS

Péter Beáta

EGY HÁROMSZÉKI IRODALMI LAP CSÍRÁJA?

Háromszéki kortárs szépirodák névvel indította el azt a Facebook-oldalt Dimény H. Árpád költő, Miklóssi Szabó István prózaíró és Szonda Szabolcs műfordító 2021 márciusában, amely a Háromszéken született, nevelkedett, vagy erős szálakkal ide kötődő szerzőket sorakoztatja fel, és ismerteti munkásságukat, alkotásaikat az olvasókkal.

„Háromszéknek nincs egy irodalmi fóruma, egy irodalmi lapja, egy kortárs irodalmi antológiája, éppen ezért gondol-

Grafika: Kónya Albert Attila

tuk, hogy fontos létrehozni ezt a Facebook-oldalt. Háromszékről rengeteg szerző, alkotó indult, vagy még mindig itt alkot. Elég-

gé hosszas vívódás, átgondolás és számos beszélgetés után döntöttük el, hogy milyen kritériumok alapján fogadjuk be ide a szerzőket. Ilyen például, hogy legyen legalább egy olyan kötet, amely nem magánkiadásban, hanem szakmailag elismert kiadónál jelent meg, vagy legyen közlése mérvadó irodalmi vagy kulturális folyóiratokban. Mi is rácsodálkoztunk, hogy sikerült közel ötven szerzőt közzétenni” – magyarázta az oldal egyik szerkesztője, Miklóssi Szabó István.

Az írók, költők mellett felsorakoztatják azokat a műfordítókat, szakírókat is, akik szépirodalommal, irodalomtörténettel és -elmélettel is foglalkoznak.

A másik céljuk az volt, hogy a már nem élő szerzőket is be-

mutassák. E galériában mintegy negyven szerző neve található. „Itt is alapos kutatást végeztünk. Meglehető problémákba is ütköztünk, például egy-egy szerzőről nem találtunk portrét. Gyakorlatilag mi vagyunk az elsők, akik ezt a listát létrehoztuk és a nyilvánosság elé tártuk, holott vannak intézményeink, amelyeknek ez akár a feladatuk is lehetne. Mi teljesen önkéntes alapon működünk, ez a munka lelkesedésből zajlik.”

A közelmúlt szerzőinek portréjában olyan személyek is meg-

jelennek, akiknek nem annyira az írásaik mérvadóak, hanem az, hogy lehetőséget teremtettek az akkori szerzőknek, hogy az irodalmi porondon megmutakozzanak. „Az egyik ilyen személy például Dali Sándor köztársasági írástudó, színházigazgató, aki nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a kommunizmus világában létezen Sepsiszentgyörgyön irodalmi élet. De ott van Domokos Géza is, aki nem csak íróként fontos. Gyakorlatilag ezzel értékmentő munkát végzünk. Egyelőre a huszadik

századi szerzőket mutatjuk itt be, mert a korábbi alkotók bemutatásához már hosszabb könyvtári, levéltári kutatások szükségesek” – mutatott rá Miklóssi Szabó.

Kiemelte, hosszú távú céljuk, hogy egy időszakos periodikát hozzanak létre, és ha majd összegyűlt egy reprezentatív anyag, akkor az kötet formájában is megjelenjen. „A háromszéki szerzőknek olyan rég jelent meg antológiájuk, hogy valamit lépni kell ezen a téren” – summázott.

PÁLYÁZAT - FOLYÓIRAT-TÁMOGATÁSI PROGRAM

A 21. századi igényeknek és kihívásoknak megfelelően kialakított, hiánypótló elemeket is tartalmazó pályázatokat hirdetett július 1-jével a Petőfi Kulturális Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság a nyomtatott és online formában megjelenő folyóiratok kiadói számára. Az 1,8 milliárd forint keretösszegű pályázati csomag célja a Kárpát-medencei magyar nyelvű folyóiratok kultúra kiszámítható működésének biztosítása és a fiatal nemzedékek megszólításának elősegítése. A meghirdetett nyílt pályázatokra bármelyik hivatalosan bejegyzett lap pályázhat, legyen az egy szaktudományos folyóirat vagy egy szubkultúra kiadványa.

A magyar nyelvű irodalmi, művészeti, tudományos, tudománypopularizáló és ismeretterjesztő folyóiratok szerkesztőségei szellemi műhelyek. Az egymást követő nemzedékeket sikeresen összekötő és kultúraközvetítő szerepükön túlmenően a populáris és a szubkultúrák rétegeinek elérésére, az országosan vagy regionálisan fontos ügyek közvetítésére alkalmas közeget képeznek, egyben magas színvonalú, valamint tudományos igényű kulturális elemmel gazdagítják a magyar nyelvű írásbeliséget.

A Petőfi Kulturális Ügynökség e szempontok figyelembevételével olyan új pályázatokat hirdet, melyek nemcsak a folyóiratok kiegyensúlyozott fenntartását és kiszámítható működését hivatottak segíteni, hanem olyan hiánypótló elemeket is tartalmaznak, melyek megoldása évtizedek óta vártott magára. A pályázatokat a **Petőfi Kulturális Ügynökség Nonprofit Zrt.** mint az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából eljáró lebonyolító hirdeti meg.

A 2021. július 1-től elérhető pályázatok:

1. Folyóiratok működésének támogatása című pályázat, melynek célja az innovatív és értékteremtő, magyar nyelvű, országos vagy regionális szereppel rendelkező online és/vagy nyomtatott irodalmi, művészeti, kulturális vagy kritikai sajtótermékek megjelentetésének és kiadásának támogatása. **A nyílt pályázat keretösszege a 2021-es évre 400 millió forint.**
A pályázat benyújtásának határideje: 2021. 07. 01. – 2021. 07. 30.

2. Folyóiratok szakmai programjainak támogatása című pályázat célja a magyar nyelvű folyóiratok kiadói szakmai programjainak támogatása: mentori program, digitalizálás, multimediális tartalmak gyártása. **A nyílt pályázat keretösszege a 2021-es évre 500 millió forint.**
A pályázat benyújtásának határideje: 2021. 07. 01. – 2021. 07. 30.

3. A tudományos folyóiratok működésének támogatása című pályázat célja az innovatív és értékteremtő, magyar nyelvű online és/vagy nyomtatott tudományos és tudománypopularizáló folyóiratok kiadásának támogatása, továbbá a kiadók szakmai programjainak megvalósításához kapcsolódó tevékenységek támogatása az alábbi szempontokat szem előtt tartva:

- friss kutatási eredmények közreadása (magyar nyelvű adaptálása)
- aktuális kutatási eredmények közzététele egyetemi hallgatók számára;
- publikációs felület biztosítása kutatóknak, oktatóknak és a tudományos pályára készülő egyetemi hallgatóknak és PhD-hallgatóknak;
- digitalizálást és online elérést biztosító felületek kialakítása;
- szélesebb közönséget megszólító tudománypopularizáló, ismeretterjesztő tartalmak létrehozása és publikálása.

A 2021. július 1-től elérhető pályázat keretösszege a **2021-es évre 100 millió forint.**
A pályázat benyújtásának határideje: 2021. 07. 01. – 2021. 07. 30.

A Petőfi Kulturális Ügynökség pályázati kiírásai elérhetők a kultura.hu oldalon.

csángó mese

Duma-István András

KARÁCSONYI FŐNÖK

Tudjátok, az ember úgy tartja magát, hogy ő a legeszesebb, és őt választotta az Isten minden földi állat fölé. De azért rájött, hogy más állatnak es van esze. A kutyával megosztja az életét, úgy a lóval es.

A disznó akkor még az ember fészke mellett élt, nem ritkán a gabonáit tette tönkre, „mert erre volt esze”. Egyszer aztán úgy gondolta a disznó, hogy lehet neki több esze is, s hagyta magát házasítani. Na, akkor a disznó nem nagyon törődött kitorni a ketrecből, megtanult sírni, mint az embergyerek, mert észrevette, ha sír, akkor a gyerek ebédet kap. A legnagyobb mocsárba feküdt le, mert látta, hogy se a legyek nem csípi meg, és az ember se szereti mocskosan, így fészket is csinál neki.

Hogy mennyire bölcs a disznó, azt nem tudjuk, de azt igen, hogy csak van esze. Egyik nap az ember azt mondta neki, mikor épp a pocsolójában feküdt.

– Hej, komám, disznóm, milyen hízott kelmed!

A disznó elkezdett gondolkodni, vajon miért is mondta ezt neki az ember. Na, majd megkérdi, gondolta magában. Hazament, megkapta a jó moslékot, egy nagy bősztánt¹, azután a csilyán lacso².

Elgondolkodva mondta magában: „De hiszen csak nem bánnak el velem, ha ennyire gondolnak. A csilyán az gyógyszer, akkor miért is adnák nekem, ha el akarnának bánni?” Ami biztos, az biztos, még rákérdezett az emberre.

– Gazdám! Ugye, sokat eszedtem, a jövőben lehetek én a gazda, ugye?

– Talán a főnök, karácsonykor! – felelte az ember. Erre nagyot örvendett a disznó, s röfögni kezdett.

Hát várja a disznó a karácsonyt, s ha meg is hall valahol valakit sírni, akkor örvendve röfög, gondolva magában: „ne búsulj semmit, enned adnak neked”.

Így aztán a disznó tényleg karácsonyi főnök lett, fenyőágas asztal mellett. Az asztalra ülve néz a társaságra, még a tálba is belelép. S akkor pálinkát vesz elő valamelyik házigazda, akiből vagy főnök lett, vagy főnökjelölt a jövő karácsonyra. Nagy szép beszédekkel, olyan gyönyörű mondatokkal, amelyek a disznó körül forognak.

¹ disznótök
² csalánlecső